

Око 80 одсто грађана Србије сваког месеца хвата се за главу када им стигне рата кредита на наплату. Због галопирајућег раста девизног курса, све теже измирују своја дуговања према банкама. Али, и банке боли глава - све је већа неизвесност да поврате позајмљено и зараде на каматама. Јер, плате су мање, откази на послу чешћи, динар из дана у дан слабији, а живот скупљи... Ако треба да се бира између отплате кредитне рате и куповине хране - зна се шта има предност.

Претходних година углавном смо се задуживали кредитима везаним за евро или швајцарски франак. Тако, тренутно, банкама дугујемо око 430 милиона евра, а од те суме се више од половине односи на стамбене кредите. По измиривању дуга банци били смо међу најбољима у Европи, али данас већ касни 3,3 одсто рата. Доцња код позајмица на кредитним картицама премашила је осам одсто, а код текућих рачуна шест одсто... Најредовније се и даље отплаћују кредити за куповину станова.

Брига и банака и грађана је највећа управо код отплате стамбених позајмица. То су дугорочни зајмови одобрени у великим износима. Тренутно Национална корпорација за осигурање кредита отплаћује банкама 70 стамбених позајмица, јер грађани који су се задужили немају за рате. Корпорација плаћа дуг три месеца, а потом, ако зајмотражилац и даље нема новца, ти станови ће отићи на добош. Лане је било активирано 36 хипотека.

Банке кроз хипотеку могу да наплате ове кредите, али нису баш срећне због ове могућности. Јер, сада је мало интересената за куповину некретнина и врло тешко може да се постигне тражена цена. Дакле, мала вајда од хипотеке.

Банкари нису у бољој ситуацији када је у питању принудна наплата ни осталих врста кредита. Сносе сами трошкове, на пример, ако клијент остане без посла и нема имовину, а отплаћује готовински, потрошачки или зајам преко кредитне картице и дозвољеног минуса. У оваквим ситуацијама банка нема начин да дође до свог новца и ако клијента тужи суду. Банке, кажу адвокати, остају „кратких рукава“.

Уколико грађанин има стални посао и редовно прима плату, банка има право да стави административну забрану. У том случају, од плате се прво одбија рата кредита и уплаћује банкама. Наравно, све су ово „непријатне приче“ и банкари увек гледају да бар

донекле спасу свој новац помажући клијенту у невољи.

Шта грађани који упадну у проблеме са отплатом могу да учине да их „премосте“? Банкарски кажу да је рефинансирање „сламка спаса“. Због тога већина банака нуди зајмове за обједињавање свих обавеза према банкама са продуженим роком отплате и до 114 месеци.

Када клијент касни са отплатом зајма, из било ког разлога, требало би најпре да разговара са својим банкарком. Тиме се најлакше налази решење да се не би доспело на листу Кредитног бироа. Уколико неко није у могућности да два месеца уплаћује рате, то евидентира Кредитни биро. Дужнику се аутоматски смањује могућност да новим зајмом реши проблем. Таквом клијенту мало која банка ће одобрити кредит.

Када клијент касни са уплатом рате кредита, банка обично реагује већ после три дана - позива га телефоном и обавештава да није измирио своју обавезу. Уколико се до краја месеца не уплати рата, стиже прва опомена, а трошак слања пада на клијента. Након тога следи и друга опомена. Уколико се рата не плати два месеца, кашњење бележи Кредитни биро, а банка покреће судски спор.

(В.новости)

У Србији најтраженији кредити за рефинансирање дугова

Из месеца у месец расте тражња за кредитима за рефинансирање. Банке све више одобравају ову врсту зајмова у динарима, а код појединих у понуди су и кредити са фиксном каматном стопом, где током целог периода рата остаје непромењена.

Позајмљују да врате дугове

Од почетка године, према подацима Удружења банка, укупни дуг грађана за кредите банкама повећан је током априла за 1,5 одсто у односу на март и износи 429,68 милијарди динара. Процентуално посматрано, највећи раст од чак 7,8 одсто забележила

је категорија „осталих” кредита, међу којима највећи део чине зајмови за рефинансирање, за које грађани сада дугују више од 38 милијарди динара.

Банке у својој понуди имају кредите за рефинансирање индексирани у еврима, а све више и динарске. Оно на што у старту грађани морају да рачунају јесте накнада банке која износи од два до 2,5 одсто на вредност кредита. Углавном банке ову врсту зајма одобравају без депозита, учешћа и жираната. Последњих дана, приметно је да банке снижавају каматне стопе за динарске кредите па и за ову категорију зајма. То је случај са „Фолкс банком”. Ефективна каматна стопа сада је 18,56 одсто и фиксна је.

- Захтев за рефинансирање подноси се на основу потврде о стању дуга, било да је реч о кредиту, кредитним картицама или дозвољеног минуса које су одобриле друге банке. Досадашња пракса показала је да клијенти лакше и економичније управљају својим средствима уколико су сва дуговања сведена на један кредит - објашњавају у „Фолкс банци”.

Због великог интересовања, како објашњавају у „Еуробанци ЕФГ” одлучили су да обнове понуду потрошачких кредита у динарима са фиксном каматном стопом, која може да се употреби за рефинансирање постојећих кредита или дугова по кредитним картицама. У прве три године отплате, каматна стопа је фиксна.

Однедавно у понуди „Пиреус банке” су кредити за рефинансирање и то у еврима и динарима, који се могу искористити за враћање старих кредита код других банака и лизинг кућа. „Ерсте банка” такође има ове кредите, с тим да, уколико је рок отплате до годину дана, зарачунава се фиксна каматна стопа, док преко тог рока, она је променљива. У „Комерцијалној банци” клијенти могу да добију готовински кредит у динарима за рефинансирање без жираната, док је жирант потребан за остале грађане.

Све више оних који касне са отплатом

Иако је Народна банка Србије донела одлуку да банке могу да повећају лимит оптерећења плате ратама са 30 на 40 одсто, док у случају стамбених зајмова са 50 на 60 одсто, многе банке ову меру још не спроводе у пракси. Разлог је тај што многи клијенти касне са отплатом зајмова па се банке нерадо одлучују да омогуће више простора грађанима за задуживање.

(Блиц)